

MAGYARI HÍR

3 lei

Taxa postală plătită
aprobării Dir. Ge.

form
1934.

HUNGARIA

Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 70 (1512) szám * Péntek, 1937 április 23

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

A vatikáni német követ tárgyalásai Pacelli bíbornok-államtitkárral és Pizzardo helyettes államtitkárral

További jegyzékváltás a német egyházi ügyekről szóló pápai körlevél felől. — Diplomáciai szakítás egyelőre nem várható

A bécsi Reichspost írja Rómából a követ-kezőket:

A német jegyzék átnyújtása után következő egyik napon Von Bergen német követ egy óránál továbbtartó megbeszélést folytatott Pacelli bíbornok-államtitkárral. Jólétesült forrásból közölheti az önök levelezője, hogy semmi új fordulat nem állott elő. A követnek semmi különleges megbízása nem volt, hogy a német egyházpolitika és a konkordátum végrehajtása felől nyilatkozzatok tegyen. A Vatikán ebben a helyzetben a közeli időn belül csak egy rövidre fogott választ fog adni a német jegyzékre, s a válaszból csak a legszükségesebb helyreigazításokra szorítkozik. Egyébként igen valószínűleg el fogja kerülni, hogy a nemzeti szocialista túlzó kijelentésekkel szemben világnézeti és dogmai igazságokat állítson szembe, mivel ebben a tekintetben az encyklika már minden lényegeset elmondott. Azokat a külföldi híreket, melyek a német jegyzék polemikus hangjáról és tartalmáról szólnak, a Vatikán mértékadó helyein nem cáfolják.

Mint azt már a pápai körlevél is jövőbeli lehetőségként jelezte, a Vatikán fenntartja azt a szándékot, hogy a konkordátum és a vallásügyi kérdések tekintetében nyilvánosságra hozza azokat az adatokat, melyek a német püspöki kart az egész helyzetről hitelesen tájékoztatják. Hogy ezzel szemben német oldalról is, mint ahogyan külföldön sejtik, egy úgynevezett „Fehér Könyv”-et készítenek elő hasonló tartalommal, — arról Rómában nem tudnak. Ez a kérdés nem is volt tárgya a Pacelli és Bergen közti megbeszéléseknek. Biztosan benne lesz azonban a Vatikán válaszában annak az állításnak a visszautasítása, hogy a Szentatya Németország ellen „harcvonalba” akarná a világot

„szervezni”. A Vatikán csak a békét akarja, a belső és külső békét minden nép, tehát a német nép javára is.

A Vatikánban kizártnak veszik hogy a Berlin által elfoglalt állásponton az encyklika szakbeli tartalmára nézve valami gyümölcsöző tájékozódás tudjon előállni. Mégis annyit föltelezték, hogy a konkordátumban felsorolt kötelezettségek betartásával valami elhatárolást tudnak létrehozni az állami és egyházi jogok területén, s így valami nyugalmi állapot beállhat, ami nemcsak az egyházra nézve jelentene előnyt. Azonban éppen ebben a tekintetben a német jegyzék újabb csalódást okozott. A jegyzékváltás ténye ugyan formálisan azt mutatja, hogy Németország a Vatikánnal nem kívánja azonnal megszakítani az összeköttetést. Azonban úgy látszik, hogy Berlinben ezzel a gondolattal mégis foglalkoznak.

JOBBREMÉNYŰ MEGÍTÉLÉS

Rómából jelentik: Von Bergen, vatikáni német követ mult hét végén a pápai államtitkár helyettesével, Pizzardo bíbornokkal újban ismét hosszas megbeszélést folytatott. A Berlin és a Vatikán közötti jegyzékváltásról tárgyalnak. Bergen követ ezen a héten Németországba utazott egy hónapi szabadságidőre.

A Nazioné vatikáni tudósítóját illetékes helyen biztosították, hogy a német kérdésben enyhült az eddigi benyomás. Eszerint mindenestre lassan, s nagy nehézségek és ingadozások között, de a Vatikán és a német birodalom közötti viszonyok valamely javulás felé haladnak. Róma német köreiből jölesően veszik, hogy a Szentatya nem tartotta célszerűnek a német jegyzék közzétételét, hanem szigorúan diplomáciai területen maradt, s így a kedélyeket izgató sajtóbeli szellőztetéseket is elkerülte.

Madrid félnapig tartó bombázás alatt

Bilbao felé a nemzeti csapatok folytatják az előnyomulást.
A vörösek Toledot bombázzák

Madridból jelentik: A spanyol főváros bombázása szerdán egész délután folyt. A bombázásnak 32 halottja van.

Salamancái jelentés szerint a nemzeti csapatok folytatják az előnyomulást Bilbao felé. A nemzeti Durango közelében fontos hadászati pontokat foglaltak el. Az aszturiai harcra a nemzeti tűzereje az escampieroi vörös hadállásokat bombázta. Az állások egyrésze elpusztult. A biscayai arcvonalon a nemzeti élénk tevékenységet fejtettek ki. A cordobai frontszakaszon sok bombát dobta a vörösek Andujar közelében lévő állásaira.

A valenciai kormány jelentése szerint a köztársasági csapatok tűzereje szerdán sikerrel bombázta Toledót. A nemzeti állítólag kénytelenek voltak kiüríteni a fegyvergyárat és a környező épületeket.

Ugyancsak köztársasági jelentés szerint a vörös repülőgépek légítámadást intéztek a valadolidi pályaudvar ellen. A két ellenfél között formális légiharc támadt.

Az United Press szerint Madrid pénteki bombázásának 50 halottja és száznál több sebesültje van.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Évi 300 millió

(S. I.) A Gazdasági Egylet minapi közgyűlésén egy falusi gazdálkodó az értékesítés fájdalmas kérdéseire hivatkozva komoly szavakkal az egybegyűlt gazdák figyelmét. Azt mondta, hogy sem a gazdasági szakiskolák, sem a tanfolyamok nem érik el céljukat, ha a gazda nem látja munkájának és igyekvésének anyagi eredményét. Erre pedig a mai helyzetben egyetlen, aránylag gyors s mindig biztos módszer kínálkozik: az értékesítés megszervezése.

Azt a választ kapta, hogy a kérdéssel az arra illetékesek foglalkoznak, a megoldásnak azonban nagy nehézségei vannak, melyek sok gondot okoznak.

Az aggódo kisgazda a szeg fejére ütött. A mai helyzetünkben nincsen égetőbb és fontosabb kérdésünk, mint a mezőgazdasági termények kedvezőbb és gyorsabb értékesítésének problémája. Több okból.

Az első ok általános és mindenütt érvényes, ahol mezőgazdasági termeléssel kisgazdák foglalkoznak. A kisgazda sokfelét, de mindenképp aránylag keveset termel. Az előnyös értékesítésnek ez önmagában igen nagy akadály, ami a kisgazdát többé-kevésbé kiszolgáltatja a kupeczeknek és ügynököknek. Segíteni ezen csoportos értékesítéssel, szövetkezéssel lehet. Ehez természetesen tőke, társadalmi nevelés, önfeláldozó emberek kellene. Tehát idő is. A tanulság azonban azt mutatja, hogy még mindenütt sikerült, ahol hozzáfogtak. Egyenesen ki lehet mondani: ahol a kisgazda jólétben él, ott az értékesítés megszervezése nyitotta meg ennek útját, bármilyen formában ment is az végbe. Megfordítva pedig a falusi nyomorúság mindig együtt jár olyan társadalmi helyzetekkel, ahol az értékesítés nem a kisgazda érdekében történik, hanem más társadalmi rétegek önző céljait szolgálja egyedül.

A második fontos ok különlegesen magyar, ami itteni kisebbségi helyzetünkben pedig egyre követelődően lép előtérbe.

Az értékesítés igen fontos társadalmi funkció, mely egész rétegeknek ad foglalkozást és így a művelődés fejlesztésében fontos feladatokat kapnak. Ahol a termelő és értékesítő rétegek ugyanabból a nemzetből telnek ki, az értékesítés szerveztségének hiányából keletkező zavarok, szociális kongesztiók állanak elő, az egész nemzeti munka gyümölcse azonban közvetlenül fenyegetve nincsen. Ha helytelen vagy egészségtelen elosztásban is, de a nemzeti munka gyümölcse nemzeti vagyon marad, a hibákat tehát a jobb elosztás megszervezésével később el lehet oszlatni. Ahol azonban más nemzetek fiaiból telik ki a termelő réteg és másból azok, kik az értékesítésnek hasznait szedik, ott ez a helyzet egyetlen nagyobb veszély, ahol a nemzet testén, ahol a vér, a minden egyebet tápláló gazdasági erő patakokban folyik el. Az olyan nemzetek helyzete, melyek az értékesítés feladatait és hasznait átengedik másoknak, tulajdonképpen alig különbözik a tengerentúli gyarmatok benszülött népeinek gazdasági helyzetétől.

Ez azonban a kérdésnek tisztán csak nemzetgazdasági oldala, mely annál élesebb törési felületet mutat, minél nagyobb a kulturális és erkölcsi távolság a két réteg — a termelő és az értékesítő — között. Van azonban ennek a kérdésnek igen súlyos sociologiai oldala is. Amelyik nemzet nem tud gondoskodni a maga értékesítési és fogyasztási szervezetének ki-

Elsőáldozási emléképek

két színben, csinos, izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm) ára 2'50 lei, a kisebb méretűek (14×23 cm.) ára 1'50 lei

építéséről, az önálló és független középosztály anyagi alapjait adja fel, ami egyet jelent a nemzeti kultúra legfontosabb pilléreinek elvesztésével.

A mi kisebbségi helyzetünkben az értékesítés megszervezése jelenti: a népiskolának, a gazdasági oktatásnak, kollégiumoknak, az irodalomnak és általában a kulturális életnek, az önálló hitelszervezetnek, a kisiparnak és az önálló szabad foglalkozásuaknak könnyebb boldogulását. Régi mondás az: ha a gazdának van pénze, akkor mindenki másnak is van.

Ha az ember számítani kezd, hogy mintegy 250—300.000 magyar család foglalkozik itt földműveléssel és arra gondol, hogy ennél a tekintélyes számmal az értékesítés közérdekű és nemzeti megszervezése évente legalább 300 milliót jelenthetne, ami a gazdáink zsebében maradhatna, azon is elmélkedhetnénk, hogy ezekből az összegekből mennyi jutna az iskolának, az orvosnak, a kisiparosnak s mindazoknak a foglalkozási ágaknak, melyek a társadalmi együttélés és nemzeti együttérzés természetes szálain összefüggnek egymással.

Nem kell elfelejteni végül azt sem, hogy városaink lakosságának átlag ötven százaléka a legújabb adatok szerint is a mi népünk fiából telik ki: a jól megszervezett értékesítés tehát minden külön megszervezés nélkül, a dolgok és folyamatok természetes rendjének megépítésével nem kevésbé természetes kapcsolatokat teremt a falusi termelő s a városi fogyasztó magyarok között.

Nem vonjuk kétségbe mi sem, hogy nagy és nehéz kérdések ezek. Nemzetek társadalmi szerkezetének átépítése éppen olyan nehéz feladat, mint az emberi test átgurása az egészség érdekében. Azonban lehetséges. Az első lépés az volna, hogy komoly és megbízható adatok mutassák meg végre ennek a kérdésnek igazi helyzetét: miképpen áll Transilvániában ma a mezőgazdasági értékesítés, általában és különösképpen a magyarság szempontjából, a mai apparátus mekkora haszonnal, milyen módszerekkel dolgozik; mennyi eb-

ből az apparátusból olyan elem, mely nemzeti közösségünknek tagja és így a hasznát valamilyen módon ennek a közösségnek adja vissza; hol és miképpen lehetne megkezdeni a nagy bajok orvoslását?

A horvát földművesek értékesítő szervezete, a Gospodarska Sloga, sok tanulsággal szolgál az azoknak, kik ehhez a nagy feladathoz az övékéhez hasonló helyzetben nyulnak hozzá. És ha talán már unják is kissé olvasóink: nem kevésbé tanulságosak ebből a szempontból a lengyelországi ukránok nagy, mondhatni nemzetközi jelentőségű gazdasági eredményei, melyeket a mezőgazdasági termékek nemzeti célzatu értékesítésével értek.

Ha pedig lehetséges e nagy kérdéseink anyagának és szerkezetének megismerése és ismertetése, akkor ennél sürgősebb feladatunk mai társadalmi és gazdasági válságunkban aligha van.

Fontos gazdasági vonatkozású törvényeket léptetett életbe a kormány

Bucuresti. Saját tud. A némely biztosítási szerződésből származó szolgáltatásoknak leiben való konvertálásáról szóló törvényt a hivatalos lap 1937. március 24-én kelt 69. számában hirdették ki. Eszerint az idegen valutában kötött élet- és testi baleset elleni biztosítási kötvényekben foglalt szolgáltatások — a törvény kihirdetésének keltével — leire konvertálандók. A román államvasutak kihasználásáról és rendőrségéről szóló törvényt, amelyet a hivatalos lap 1937. április 1-én kelt 76. számában tettek közzé, a vasutaknak a kihasználásával kapcsolatos jogait és köteleseit újabb szabályozza. A mezőgazdasági országos hitelintézet felállításáról szóló törvényt, ame-

Egy londoni multimilliomos 27 éves gyomorrajából

gyógyult ki Gastro D. kezeléssel. — Mr. Morr Penghtoin ismert londoni multimilliomos, akinek a kenti hercegségben óriási birtokai vannak, 27 éven át szenvedett makacs gyomor- és bélbajban. Azt nem is kell mondanunk, hogy az angol főúr a világon mindent megpróbált. Orvosi tanácsára bejárta az összes világfürdőket, de nem tudott tartós javulást elérni. Sőt az utóbbi időben már annyira rosszabbodott állapota, hogy mindent kihányt, csak teás-tejet tűrt a gyomra. Orvosi tanácsára, végre az Amerikában, híres tudósok által felfedezett gyógyó-vénykivonatot, a Gastro D. gyógyszert kezdte szedni és már az első hetekben olyan javulás állott be, hogy könnyebb diétás kosztot ehetet; három havi kúra után pedig tökéletesen meggyógyult és ma már dacára magas korának, mindent ehetik és ismét golfozhatik. A világhírű amerikai Gastro D. rendkívüli gyógyító hatásával van a legmakacsabb gyomor-, bél-, epe-, vese- és máj-megbetegedések eseteiben.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, valamint 130 lei előzetes beküldése ellenében az egyedüli készítőnél Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

lyet a hivatalos lap 1937. április 1-én kelt 16. számában közölték, az Ipari Hitelintézet mintájára, részvénytársasági formában, egy Mezőgazdasági Hitelintézet felállításáról intézkedik, a mezőgazdasági termelési finanszírozására. — A kézműiparosok (mezerias) országos hitelintézetének felállításáról szóló törvényt, a hivatalos lap 1937. április 5-én kelt 79. számában jelent meg és ugyancsak részvénytársasági formában, egy országos hitelintézet felállításáról intézkedik, a román kézműiparosok finanszírozására. Kézműiparosoknak tekintetnek azok, akik a szakmai képesítésről és a mesterségek gyakorlásáról szóló törvény feltételeinek megfelelnek.

AZ EGÉR

írta: Armand Laroux

Martin rossz időben érkezett a kis délvideki faluba, mert éppen vásár volt és a fogadó néhány vendégszobája zsúfolásig megtelt. Nyári idő lévén örömmel egyezett bele abba, hogy az éjszakát a szénapadláson töltsse el. Mivel pedig a közeli gazdaságban a dolgát, mint a jégkárbiztosító intézet becselője, délig elvégezte, ebéd után még egy órácskát aludt a szénapadláson és azután kiestett a vasúti őrházhoz, hogy a négy órakor elhaladó személyvonatra feljusson.

A helyi érdekű vonalon régi, oldalajtós, folyosó nélküli kocsik jártak. Ilyenbe tuskolta be a kalauz Martin, aki a szakasz sarkába zuhant, mert a vonat nagy zökkenéssel máris újra megindult.

Martin körülnézett és megállapította, hogy kivülről egy kisvárosias izléssel öltözött, idősebb hölgy van a szakaszban.

— Jó napot — köszönt és a hölgy udvariasan viszonzta.

Martin rögtön elővette az újságját és olvasni kezdett. De amint az ülésen hátrátámaszkodott, az inge alatt a hátában valami rémesen csiklandozó mozgást érzett. Odanyomta a hátát az üléshez és ekkor már nem lehetett az iránt kétsége, hogy egér mászkál az inge alatt. Martin, mint a legtöbb ember, irtózott az egértől és hideglelészzerű iszonyattal gondolt arra, hogy ez az állat száguld a hátán fel és alá. Nem sikerült a hátával agyonnyomni, mert a kis állat végtelen gyorsasággal mindig tovább siklott, ha már azt hitte, hogy

odanyomja az ülés hátához. Ijedtében közbe meg is harapta Martin hátát.

A helyzet kétségbeejtő volt. Az ódivatú vasúti kocsiból a legközelebbi állomásig, Lyonig, ahova csak jó félóra múlva érhetett oda a lassú helyi érdekű vonat, nem lehetett kijutni, mert — mint már említettük — a folyosó nélküli ócska „Nőé bárkájá”-nak csak közvetlenül a pályatestre nyíló ajtaja volt.

Az egér rémült ide-oda száguldása megörjítette Martin. Képtelenség volt csak gondolni is arra, hogy ezt még félóra hosszat el tudná viselni. Le kell vetkőznie, hogy az egértől szabaduljon. Ez a borzalmas állat bizonyára a szena közt bújt bele valahogy a ruhájába és talán addig, amíg nem volt bántódása, nyugodtan viselkedett és csak a vasúti kocsiban bolondult meg.

Martin kémlelő pillantást vetett a szakasz túlsó sarkában ülő nőre. Aludt, mozdulatlanul. Mentő gondolata támadt. Mint tisztességes, sőt szegénylős természetű ember, nem gondolhattott arra, hogy útitársnője szemeláttára levetkőzzék. Tehát fel kellett használnia azt a pár percet, amíg a nő alszik.

Óvatosan levette a hálóból a kiegészítőkét és abból két inget vett ki. A két inget az újjánál fogva úgy kötözte össze, hogy mint függőnyt felakaszthatta a két szembelevő falba erősített poggyszálóba, amelyen a kiegészítőkéje feküdt. Így valamelyes függőnyt töltött össze a szakasz közepén.

— ... csak az a nő ne ébredjen fel éppen most! — gondolta magában.

Gyorsan ledobta a kabátját, mellényét, inget és abban a pillanatban az egér az ingéből kiugrott és a szakasz túlsó sarkába, az alvó nő

lába felé rohant. De ugyanakkor a gyengén megerősített, két ingéből megalkotott függőny lezuhant, magával rántva a nehezéknek a hálóban ráakott kiegészítőkét, amely nagy robajjal esett a földre.

Martin a guta környékezte.

Az útitársnője felébredt és szóltanul nézett a hang irányában, Martin pedig felkapta az összekötözött két inget és magára terítette, mint valami fésülőköpenyt. Azzal leült a szakasz sarkába és rémüllettel várta az elkövetkezendő botrányt. De az útitársnője nagyon nyugodt idegű hölgy lehetett, mert minderre nem tett semmiféle megjegyzést, hanem csak nyugodtan nézett furesán öltözött útitársára.

Végül Martin már nem bírta a helyzet feszültségét. Minden áron kellett valamit mondanania. Okosabb dolog nem jutott az eszébe, tehát így szólt:

— Ugy érzem, hogy meghűltem.

A nő közömbös arccal nézett rá és megjegyezte:

— Sajnálom, mert éppen most akartam arra kérni, hogy az ablakot kinyissa.

— Talán nem is hűlés ez, hanem a régi harcéri malária tört ki újra rajtam — magyarázta tovább Martin, hogy valamivel mentse a helyzetét.

A hölgy barátságosan felelte:

— Az útitáskámban van egy kis erős pálinka. Ha levonná a táskámat, szívesen adok belőle, az talán jó volna.

— Nagyon köszönöm, de ha ilyen rohamom van, sohasem iszom szeszt — felelte Martin, akit a gondolat is elrémített, hogy most felálljon.

Végül belátta, hogy a céltalan és értelmet-

Schuschnigg osztrák kancellár elutazott a Mussolinivel való találkozására

Biztalan nyilatkozott a római egyezmény továbbfejlesztéséről. — A volt osztrák-magyar monarchia utódállamai közti viszony kerül megbeszélésre

Bécsből jelentik: Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár szerdán este 10 órakor Schmidl külügyi államtitkár, Adam sajtófőnök, Hornbostel és Frölichstall rendkívüli követek kíséretében elutazott Velencébe. Elutazása előtt a kancellár nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és többek között a következőket mondta:

— A római jegyzőkönyvet eltölti egy bölcs latin közmondás szelleme: „Clara pacta, boni amici.” Ebben van a hatásuk is. Ausztriában hálásan gondolnak arra a sokféle és erőteljes támogatásra, melyet nekünk Olaszország vezére a döntő pillanatokban nyújtott. Egész Európának javára válik, hogy Ausztria függetlensége immár a nemzetközi politika dogmájává vált. Nincs szükség arra, hogy a velencei találkozásunkon új célokat tűzzünk magunk elé és új utakat keressünk. Velencei találkozásunk hozzájárul ahhoz, hogy a világpolitikában megerősítse a béke szellemét. A római jegyzőkönyvek által Bécs több, mint három év óta teljesen tisztá és határozott politikai irányvonalat követ.

Bécsi politikai körök úgy tudják, hogy a velencei találkozásokon határozott megnyilatkozások fognak történni Ausztria függetlensége érdekében.

A félhivatalos Reichspost szerint a tanácskozás gazdasági szempontokon kívül három gondolatot tartanak szem előtt. És pedig: 1. Hogyan lehetne a dunai államok egyetértését még jobbra tenni. 2. Hogyan biztosítsák ezeknek az országoknak függetlenségét és önkormányzatát tartósan minden irányban és 3. Milyen szempontok folynak abból a helyzetből, hogy Olaszország is a volt Ausztria-Magyarország egyik utódállama.

MIKLAS OSZTRÁK SZÖVETSÉGI ELNÖK BESZÉDE AZ EZÜSTÖS DUNARÓL

Bécsből jelentik: Az új motoros szállítóhajó ünnepélyes felavatása alkalmából Kor-

ten beszéd nem segít a helyzetén és elhatározta, hogy őszintén elmondja útítársnőjének, hogy mi történt. Ezzel vezette be a tervezett vallomást:

— Mondja, asszonyom, fél az egértől?

— Nem félek, ha ugyan nem támadnak meg tömegesen, mint ahogy az ember néha olvashatja. De miért kérdi?

— Azért, mert az előbb a ruhámból dobta ki egy valahogy oda beszabadult egeret. Furcsa, kínos helyzet volt. A baj az volt — mondotta most Martin gyorsan hadarva, hogy minél hamarabb átessék a vallomáson —, hogy amíg aludni tetszett, kénytelen voltam levetkőzni, hogy az egértől szabaduljak. És mert délután esőre fordult az idő, megfáztam és ez okozhatta a maláriarohamot.

Az útítársnője csak közömbös arccal nézett rá, de nem felelt semmit sem.

Már Lyon külvárosán haladt át a vonat. Percek alatt megérkeznek s akkor közbotrányozás miatt letartóztatják!

Martin most már semmivel se törődött. Ledobta a függönynek használt két inget, gyorsan magára kapta az ülésen heverő holmiját és felöltözve, dacosan visszaült a helyére. Az izgatottságtól szinte megőrülve gondolt a botrányra, ami mingyárt ki fog történni, amikor a nő Lyonban feljelenti a pályaudvar rendőrségének. Ebben a percben felállt az útítársnője és Martin felé fordulva kérő hangon mondotta:

— Kedves uram, segítsen a holmimat lehozni és hívjon nekem hordárt. Az ilyen szencsétlen magamfajta vak asszony olyan teletlen...

neuburgban Miklas, szövetségi elnök beszédet mondott:

— Az ezüstös Duna — mondotta többek között — csak szabad és békés nemzeteket kössön össze, melyek testvéri kezet nyújtanak egymásnak és Regensburgtól Bécsig, Belgrádon és a Vaskapun át, a Duna termékeny lapályain át dunavidéki egységbe tömörülnek.

Beck lengyel külügyminiszter megérkezett Romániába

Ugy a jobboldali, mint a baloldali sajtó kiemeli a román-lengyel barátság földrajzi szükségességét

Bucuresti. Saját tud. A lengyel követség tagjai szerda délelőtt elutaztak Bucurestiből Beck lengyel külügyminiszter elé, aki csütörtök reggel lépte át a román határt és délután öt órakor érkezett Bucurestibe. A Curentul így ír Beck érkezéséről:

Különös jelentősége van ennek a látogatásnak, mert Beck úgy él a román közvéleményben, mint aki ellensége a lengyel-román szövetségnek. E gyanakvásnak tápot adott a lengyel-német egyezmény megkötése, amiről nem értesítették idejében Romániát. Ma már kezdünk ehhez hozzászokni, mert Jogoslávia sem értesítette szövetségeseit az olaszokkal folytatott tárgyalásokról. A román-lengyel barátság földrajzi szükségesség és Beck látogatása kihangsúlyozása e szükségesség elismerésének Len-

A jó fogpép!

Alaposan tisztít
Megóvja a fog
Zománcát

ODOL

melyet maga a természet ír elő. Remélem, hogy a Duna-Majna csatorna Ausztriát összeköli majd a Közép-Rajnával és az Északi-tengerrel is.

gyelország részéről. De ugyanez a szükségesség forog fenn Románia részéről is és azért Antonescu külügyminiszter egyik legnagyobb érdeme, hogy megerősítette a lengyel-román barátságot. Beckettől függ, hogy ezt a viszonyt még őszintébbé és melegebbé tegyüik.

A Dimincata ezt írja: Antonescu és Beck ezredes barátságosan megértették egymást Varsóban. Hasonlóképpen fog ez történni Bucurestiben is. Külügyminiszterünk nyugodt és szerény modora, amely annyira hasonlít a Beckkéhez, biztosítja, hogy semmi sem lesz elhamarkodva, vagy nyersen elintézve. És bizonyos, hogy Beck látogatása alkalom lesz a román-lengyel szövetség újabb megerősítésére, amire nagy szüksége van a béke fenntartása szempontjából Európa e részében.

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

A nemzetiek elfoglalták a Bilbaó előtti első védelmi vonalat

Párizsból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint a spanyol nemzeti csapatok hatalmukba kerítették a Bilbao előtt húzódó védelmi rendszer első vonalát. Mola tábornok csapatai-

Holland újságírók érkeznek a spanyol pokolba, hogy Franco tábornok főhadiszállásáról tudósítsanak a világlapokat

nak jobbszárnya több magaslatot elfoglalt. Ugyancsak Mola tábornok előőrsei Elrio közelébe érkeztek és csaknem körülkerítették. A tábornok csapatai azon fáradoznak, hogy Durango előtt összeköttetést létesítsenek azzal a hadoszloppal, mely Villareal felől vonul előre.

Salamanca-i jelentés szerint a nemzeti csapatok az aszturiai hadszíntéren mindenütt visszaverték a vörösek támadását. A köztársaságiak Oviedonál 92, Ottelonál 117 embert vesztek. A déli hadszíntéren szintén kudarcra végződött a köztársaságiak támadási kísérlete. Villahartanal a vörösek husz halottat és számos orosz puskát hagytak hátra.

Llano tábornok a sevillai rádióban mondott beszédében kijelentette, hogy a vörösek támadást kíséreltek meg a Kvadalkvirtól északra, de a nemzetiek a támadást megghiúsították, majd ellentámadásba mentek át és visszafoglalták Ferro Castillejót. Fuento Vejunánál a köztársaságiak szintén kudarcot vallottak és a nemzetiek éjszakába nyúló véres küzdelem után teljes győzelmet arattak.

A londoni Reuter jelentése szerint Del Vayo külügyminiszter Valenciában átnyújtotta Beche angol ügyvivőnek a valenciai kormány válaszát a mérges gázokról való tartózkodás ügyében kapott angol jegyzékre. Eszerint a valenciai kormány nem hajlandó az angol kormány által kívánt biztosítókat megadni.

Rendelet-törvény a nemzeti munka szabályozásáról

Az ipari és kereskedelmi miniszter rendelkezhetik a vállalatok személyzete felől

Bucuresti. Saját tud. Ismeretes, hogy a legutóbbi minisztertanács rendelet-törvény-tervezetekkel foglalkozott. Az akkor kiadott hivatalos közlemény mindössze azt közölte, hogy a minisztertanács elfogadta a kartelek szabályozásáról szóló rendelet-törvény-tervezetet s csak sajtóértesülésekből lehetett sejteni, hogy a minisztertanács ugyanakkor egy másik rendelet-törvény-tervet is foglalkozott és pedig a nemzeti munka szabályozására vonatkozólag. Nincs kizárva, hogy ezt a törvénytervezetet már akkor el is fogadta a minisztertanács. Ez természetesen csak feltételezés.

Az Argus esztendői száma közli a nevezett rendelet-törvény-tervezet, mely a következőképp szól:

1. Az ipari és kereskedelmi miniszter felhatalmazást nyer, hogy a nemzetgazdaság szükségleteinek kielégítése céljából, amelyeket a nemzetvédelem és ország, valamint a nemzet általános érdekei megkívánnak,

rendelet útján indokálás nélkül, bármilyen intézkedést tegyen a nemzet érdekében való munkaszabályozás

tekintetében, bármilyen vállalat személyzetének összcállítása ügyében,

legyen bár a vállalat gazdasági, ipari, kereskedelmi, s legyen bár közintézmény, vagy magánvállalat, vagy bármilyen jellegű egyéni cég.

2. Az előbbi szakaszban foglalt vállalatok kötelesek minden fölé kéri felviágosítást megadni, és végrehajtani az ipari és kereskedelmi miniszter által hozott intézkedéseket, az első szakaszban megjelölt, megtagadás, vagy a végrehajtás késedelme esetén.

az ipari és kereskedelmi miniszternek jogában áll, hogy miniszteri rendelettel kormánybiztost nevezzen ki az illető vállalathoz,

azzal a megbízással, hogy a miniszteri rendeletet végrehajtsa, személyzetei bocsásson el, új személyzetet vegyen fel a vállalat számára és nevében.

3. Az állam, a megye s a községek közigazgatása köteles sürgősen végrehajtani a rendeletet és azokat az intézkedéseket, amelyeket az ipari és kereskedelmi miniszterium a jelen dekretum alkalmazása tárgyában hoz.

Goga lapja kritizálja a legutóbbi népszámlálás eredményét

Tizennyolcmillió volt 1930-ban az ország lakossága

Bucurestiből jelentik: Manuila Sabin dr. az állami statisztikai intézet igazgatója nyilvánosságra hozta az 1930. évben megtartott népszámlálás eredményét. Ez az eredmény néhány szenzációs adatot tüntet fel. A számítások szerint 1930. december 30-án az ország összes lakosainak száma 18 millió 052.896 volt.

Nemzetiségek szerint a lakosok a következőképpen oszlottak meg:

Románok	12.980.033	71,9 %
Magyarok	1.426.178	7,9 %
Németek	740.169	4,1 %
Zsidók	725.318	4,0 %
Rutének, ukránok	577.693	3,2 %
Oroszok	415.217	2,3 %
Bulgárok	361.058	2,0 %
Töröktalár	288.793	1,7 %
Gigányok	278.793	1,5 %
Más	270.793	1,4 %

Altízsgálván ezeket a számadatokat, néhány nagyon érdekes tény öltik a szemünkbe. Először is az, hogy a zsidóság létszáma az elmúlt husz esztendő folyamán 120 ezerrel csökkent az országban. Husz évvel ezelőtt ugyanis a zsidók tartományok szerint a következőképpen oszlottak meg:

Okirályság	241.088	249.476
Basarabia	267.000	206.165
Bucovina	102.919	92.180
Banat	20.643	11.298
Ardeal	64.074	77.224
Grisana	—	—
Maramures	149.165	88.975
Összesen	844.889	725.318

Nagyon érdekes, hogy a népszámlálás adatai körül bizonyos izgalmak keletkeztek. A statisztikai intézetet ugyanis heves támadások érik különösen jobboldali körök részéről, hogy a népszámlálást pontatlanul folytatta le. Így Goga Octavian lapja, a „Tara Noastră” szerint a lakosság létszáma nem 18 millió volt 1930-ban, hanem 20 millió. A lap igyekszik ezt be-

bizonyítani. 1910-ben, tehát 20 évvel a népszámlálás előtt az okirályság és a tartományok lakóinak a száma 16.766.391 lélek volt. Ha csupán egy százalékos szaporodást tételezünk is fel az elmúlt két évtized alatt, ámbár ez a szaporodás biztosan volt másfél százalék is, a lakosság száma még ez esetben is 3.353.278 lélekkel gyarapodott. Ha ebből levonunk egymillió föl a háborús veszteségekre, a minimális szaporodás még akkor is 2.353.278 lélek volt s így a népszámlálás idején minimalisan 20 millió 119.669 lélek élt az ország területén, tehát a tévedés legkevesebb egymillió fő. Helyképen tehát a népszámlálást tévesen hajtották végre — írja a „Tara Noastră” — és tudományos szempontból nem lehet forrásként elfogadni.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

április 30-tól május 10-ig.

50 %-os utazási kedvezmény

Vízummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 leiert, valamint díjtalan felvilágosítás kapható az Európa utazási iroda Banca Dacia, Oradea, Bd. Regele Ferdinand No. 9. és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

Kommunista összeesküvés

Buenos-Airesből jelentik: La Plata állam rendőrsége anarcho-kommunista összeesküvést leplezett le. A forradalmárok május elsején akarták kikiáltani a proletárdiktatúrát. Eddig több mint husz embert tartóztattak le.

Daladier francia hadügyminiszter Londonban

A francia és angol vezérkarok jövőbeli együttműködéséről folytat tárgyalásokat

Londonból jelentik: Daladier, francia hadügyminiszter szerdán repülőgépen megérkezett Londonba. Daladier látogatásának céljairól a Star című lap azt írja, hogy a francia hadügyminiszter az angol hadügyminiszterrel és vezérkari főnökével az angol-francia vezérkari megbeszélések jövőjéről tárgyal. Ezek a megbeszélések Belgium kiválása következtében a jövőben még fontosabbak lesznek, mint eddig voltak.

Tömeges letartóztatások Oroszországban

Párizsból jelentik: A Matin értesülése szerint a Szovjetunió területén ismét tömeges letartóztatások történtek. Most a Sztalin elleni merénylet-tervben részes vagy részességgel gyanúsított GPU tisztek és színházi igazgatók kerülnek sorra. Eddig a GPU-nak huszonöt vezető tagját tartóztatták le. A letartóztatottak között van a Sztalin személyes védelmére kirendelt zászlóalj több tisztje is.

Az osztrák hadügyminiszter az osztrák-német viszály elsimulását reméli

Berlinből jelentik: Glaise-Horstenaus, osztrák belügyminiszter nyilatkozatát közli a Berliner Börsenzeitung esztendői száma. A nyilatkozatban az osztrák miniszter hangsúlyozta, hogy a készséges jóakarattal, amelyet a tanácskozások során német hivatalos helyen mindentől tapasztalt, remélhetővé teszi, hogy az osztrák-német viszály végre véglegesen elsimul. Erős a meggyőződése, hogy német hivatalos helyen Ausztria a legnagyobb rokonszenvre számíthat.

Lopott aranyból szobrot állított magának egy szovjet népbiztos

Stockholmból jelentik: A Dagens Nyheter moszkvai jelentése szerint furcsa visszaélés derült ki az orosz aranytermelési tröszt volt vezetőjéről, Szerebrovskijról, aki ellen még a múlt év végén indult meg a vizsgálat, mert az állami aranytrösztnél rejtélyes módon eltűntek aranykészletek. Most kiderült, hogy a hiányzó arany Szerebrovskij lakásán volt — mellszobor alakjában. Szerebrovskij egyre-másra készíttette magáról a mellszobrokat, még pedig színaranyból. Az államot ez a költséges szenvedély hatalmas összeggel karosította meg, amely azonban most megtérül, mert az aranytröszt igazgatójának arany mellszobraiért könyörtelenül beolvastják.

Zürichi zárlat. Párizs 19.40, London 21.55 háromnegyed, Newyork 437.12 fél, Brüsszel 73.87 fél, Miláno 23.04, Amszterdam 239.40, Berlin 175.70, Bécs — schilling 80.20, Prága 15.26, Varsó 83.20, Belgrád 10, Bucuresti 32.

Badoglio Tripolisban

Rómából jelentik: Badoglio tábornagy, az abessziniai hadjárat vezére — a lapok jelentése szerint — több magasrangú tiszt kíséretében hajóra szállt, hogy látogatást tegyen a tripolisi gyarmaton.

Az angol trónörökös nő születésnapja

Londonból jelentik: Anglia trónörökös-nője, Erzsébet királyi hercegnő szerdán ünnepelte 11-ik születésnapját. A kis hercegnő születésnapját együtt töltötte a napot a windsori kastélyban. Ez az első születésnap, amelyet mint trónörökös nő ül meg.

Forradalmi tüntetések Lengyelországban

Varsóból jelentik: Radomban háromszáz munkanélküli szerda óta megszállva tartja a városházát. A városháza körül nagy tüntetések voltak. A rendőrség sortűzet adott le, amelynek következtében egy ember meghalt, többet megsebesültek. Chorosovben a bányászok éhségstrájkot kezdtek. Sok lázítót letartóztattak.

Borzalmas végű mozielőadás egy esztországi iskolában

A film felrobbanása miatti tűzvészben meghalt 8 gyermek és 50 életveszélyesen megsebesült

Tallinból jelentik: Az esztországi Perhan mellett levő Killingiöme községben szerdán borzalmas iskola-robbanás történt. Egy elemi iskola negytermében filmbemutató volt, amelyen valamennyi tanuló résztvett. Bemutató közben a hibás vetítógépből szikra pattant ki, mely felrobbantotta a gépben levő filmet. A lángok még hét filmtekerest felgyújtottak, úgy, hogy pillanatok alatt az egész terem lángborult. A gyermekek között óriási rémület lett urrá. Mindenik a kijárat felé igyekezett, sokan azonban nem tudták azt elérni, mert a füstben elvesztették eszméletüket. Több gyermeket a kifelé tódulók halálra gázoltak. A katasztrófának nyolc halottja és 77 sebesültje van. A sebesültek közül 50-nek az állapota életveszélyes. A gyermekek nagyrészt a tüzoltók szedték össze súlyos égési sebekkel.

Ciano Albániába utazik

Előkelő olasz nőt vesz feleségül Zogu király

Rómából jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter albániai látogatásának hírét, amelyet néhány héttel ezelőtt még erőlesen cáfoltak, most hivatalosan is megerősítik. Az olasz külügyminiszter április végén vagy május elején utazik Tiranába és három napig marad az albán fővárosban. Látogatásának külön jelentőséget ad az a körülmény, hogy a legutóbbi belgrádi tanácskozások során Olaszország és Jugoszlávia között teljes megegyezés jött létre az albán kérdésben, amely másfél évtizeden át állandóan méreganyagként hatott a két állam egymáshoz való viszonyára.

A belgrádi szerződésben Olaszország és Jugoszlávia megállapodtak egymással abban, hogy Albánia jelenlegi helyzetén csak közös megegyezés alapján hajtható végre változtatásokat. Rómában egyébként olyan hírek is keringenek, hogy az olasz külügyminiszter tiranai útja összefüggésben áll Zogu albán király házassági terveivel is. Zogu király állítólag egy igen előkelő olasz nőt akar feleségül venni.

Garantáljuk, hogy szebb lesz....

Állandóan hamvas,
üde és szép arc bőr

...vagy A TELJES
ÖSSZEG

VISSZATÉRITÉSE!

Azt akarja, hogy arcbőre érintetlenül megőrizze hamvasságát, tisztaságát és fiatalos üdeségét? Könnyű dolog, Asszonyom, hála a Cadum szappannak. Tegyen próbát ezzel a csodás szépítő szappannal a mi felelősségünkre. Vásároljon egy dobozt 3 Cadum szappannal. Használjon egyet majdnem egy hónapig tart! Ha — a lehetetlent feltételezve — az első szappan használata után arcbőre nem kapta volna meg a „Cadum arcbőr” bárszonyosságát és felülmulhatatlan üdeségét, adja vissza a használt szappan csomagolását a másik két nem használt szappannal együtt a Cadum irodának, Bucuresti, Strada Sf. Ionica 8. Visszafizetik Önnek a TELJES összeget. Még gondolkodnia kell? Még habozik? Vásároljon már holnap egy doboz Cadum szappant.

Garantáljuk teljes megelégedését, vagy visszatadjuk a teljes összeget.

Az utolsó darabig használható, illatú és egyéb kiváló tulajdonságait mindvégig csorbítatlanul megtartja.

Cadum Szappan

A magyarországi új belügyminiszter bemutatkozása a parlament költségvetési bizottságában

Eckhardt Tibor ellenzéki vezér szigorú rendcsinálást kíván A miniszter az új pártalakulásokkal szemben nem lát hatósági jogot a beavatkozásra, egyébként a rendet minden irányban biztosítja

Budapestről jelentik: A pénzügyi bizottság szerda délután folytatta a belügyi tárca költségvetési vitáját. A vita során Eckhardt Tibor is felszólalt és az új belügyminisztert szigorú rendcsinálásra kérte bizonyos szélsőjobboldali mozgalmakkal szemben. Kifogásolta az egyesületekben folyó politizálást és a nyilaskeresztesek egyenruhaviselését. Szóvártette a „Fichte Verlag” által Magyarországon terjesztett röpiratokat, melyek bizonyos eszmeirányt fejtenek, ami önmagában véve még nem kifogásolható. Azonban Magyarország belpolitikájának ez eszmeirányba fordulásáért izgatnak, ami az ország belügyeibe való beavatkozást jelent. A legbarátabb hatalmakkal szemben is arra az álláspontra kell helyezkedni, hogy Magyarország belpolitikájához semmi közük és nincs joguk ahhoz, hogy a magyar nép belpolitikai állásfoglalásának kifermálására bármely módon beavatkozzanak.

Szell József belügyminiszter szólalt fel ezután. Hangoztatta, hogy teljesen egyetért a közrend érdekében fölvetett kívánalmakkal. Egyetért azzal a kívánsággal is, hogy az egyesületek ne politizáljanak. Az Eckhardt által kifogásolt egyik mozgalomra, a Szálasy-féle „nemzeti akarat-párt”-ra vonatkozólag a miniszter megjegyezte, hogy a párt megindulását 1935 május elsején bejelentették és a hatóság tudomásul vette. További hatósági intézkedés nem történt, mert pártalakulásokkal szemben nincs is semmi további hatósági feladat. A miniszter különben mingyártza a hivatalbalépését követő napon rendeleti intézkedett a hatóságokhoz, hogy az egyenruhaviselési tilalmat szigorúan érvényesítsék. Intézkedés történt a külföldi röpiratok kérdésében is.

Szell József beszéde után a bizottság a belügyi tárca költségvetését elfogadta és ezzel véget ért az ezévi költségvetési vitával.

Mit irnak a világlapok?

Nehézségek Moszkva újjáépítésében. A „Daily Telegraph” moszkvai tudósítója tollából tudósítást közöl. Eszerint az „Isvestia” című hivatalos moszkvai újság feltűnő támadást intézett a moszkvai szovjet ellen azért, mert a fővárosban végrehajtott újjáépítések megakadtak. Hivatalos körök is beismerik, hogy számtalan félig elkészült ház építést abba kellett hagyni és hogy a házipítési tervek nem voltak kellőképpen előkészítve. „Az én véleményem szerint — írja a moszkvai tudósítás — igazságtalanság, ha a moszkvai tudósítók hátrítják a teljes felelősséget azért, hogy az építkezések összeomlottak. Az utolsó két évben majdnem minden építőanyagot a háborús cél szolgálatába rendelték. A megmaradt anyagot pedig elnyelte a moszkvai földalatti vasút építkezése.”

Mennyit költenek hirdetésre Angliában? A hirdetés, mint a gazdasági fellendülés egyik leghatásosabb elősegítője, világszerte állandó emelkedést mutat. Az „Economist” legújabb számában érdekes adatokat olvassunk arról, mennyit költ az angol gazdasági élet évente hirdetésre. Az angol sajtóban megkülönböztetik az úgynevezett „bemutató hirdetéseket”, amelyek nagy terjedelműek és gyárak, áruházak, cégek termékeit néha teljes oldalon ismertetik, az egyéb természetű gazdasági, kereseti és egyéb úgynevezett „osztályozott hirdetésektől”. Az előbbiek megfelelnek a magyar sajtóban a nagy hirdetésnek, az utóbbiak pedig az apróhirdetésnek. Az említett lap szerint az utolsó öt esztendőben a nagyhirdetések 37 százalékkal emelkedtek. Az összeg, amelyet a gazdasági élet napilapokban hirdetésekre kiad, a következő számokat mutatja:

1932-ben	13,829.095 angol font
1933-ban	14,764.158 „ „
1934-ben	15,777.253 „ „
1935-ben	17,464.401 „ „
1936-ban	18,269.867 „ „

A statisztika megállapította, hogy a legmagasabb hirdetési díjakat és a legtöbb hirdetést az úgynevezett nemzeti irányú politikai napilapok kapják, amelyek több mint egymillió család otthonát keresik fel napról napra. Ha hozzászámítjuk az esti lapokat, a hetilapokat, folyóiratokat és egyéb sajtótermékeket közölt hirdetéseket, ezeknek az összege évente kerek 35 millió fontra rug Angliában.

Számok a világ lázas fegyverkezéséről. Abból az alkalomból, hogy az angol parlament megszavazta a másfél milliárd fontos fegyverkezési hitelt, a „Temps” katonai szakértője nagyobb cikkben foglalkozik az általános fegyverkezéssel és a hadügyi kiadásokkal. Megállapítja többek között, hogy 1932-ben még csak 3,200.000 ember volt fegyverben; 1936-ban már négy és fél millió a hadseregek békéltetésére. A legnagyobb arányú a fegyverkezés Oroszországban. A békéltetés 1934-ben még csak 500.000 ember, 1935-ben már 940.000, 1936-ban 1,300.000. Az adatokból azt lehet kivenni, hogy a bolsevista Oroszország ma talán a világnak legnagyobb arányban fegyverkező, legmilitaristább országa. Az óriási hadsereget, amely arányosan van elosztva a birodalom különböző részein, a legfontosabb stratégiai pontokon — az Uralban, a Kaukázusban, Mongóliában — kiegészíti a világ állítólag legnagyobb repülőflottája. Oroszország 1935-ben még hat és fél milliárdot költött a hadseregre, ez az összeg tizenöt milliárd rubelig ment fel 1936-ban. Olaszország 1936-ban hadikiadásokra 4805 millió lírát költött. Ez az egész költségvetésnek huszonnégy százaléka. Még nagyobb összegeket költ 1934 óta a hadifelszerelésre Angolország. 1934-ben a hadikiállításra még csak 39,600.000 font sterling, 1936-ban már 109,600.000. A „Temps” katonai szakértője megemlíti még Lengyelországot, amely bevételeinek egyharmadát költi a nemzeti védelemre. Csehszlovákia 1935-ben több mint két milliárdot költött, hatalmas összeget tesz ki Jugoszlávia hadügyi költségvetése — 2,626,670.000 dinár. Az Egyesült Államok hadikiöltésének 985 milliót tesz ki ebben az esztendőben. Óriási összegeket költ a hadseregre Japán is. Benne vagyunk tehát ismét a fegyveres béke korában.

Amerika tíz vezető ipara. A gazdasági helyzet javulását Roosevelt elnök Amerika tíz vezető iparának hősies erőfeszítésében látja, amelyek az ipari munkásság túlnyomó részét foglalkoztatják. Gazdasági körökben találgatták, vajjon az elnök mely iparokra értette ezt a dicsőre megemlékezést. Az amerikai lapok most azt írják, hogy a „nagy tíz” vezetőipar a következő: az olaj, az acél, a fafeldolgozó, a szén, az élelmiszer, a szövő, hajóépítő, villamos, az autóipar és hozzájuk csatlakozik a kisipar termékeit értékesítő külkereskedelem. Ezek az iparok a statisztika szerint Amerika munkásságának több mint felét látják el munkával. Hal H. Smith azt írja a „New York Times”-ban hogy a munkanélküliségben elsősorban Amerikának ezek a vezető iparágai segítettek és pedig a következő arányokban: 1. Vasút foglalkoztat 1,031,703 alkalmazottat. 2. Textilipar. 1,406,994 alkalmazott. 3. Gépipar, nem számítva ide a közlekedési berendezések iparát, 685,202 alkalmazott. 4. Közüzemek (villany, távíró, telefon, villamosvasút és autóbusz) 956,372 alkalmazott. 5. Vas és acél (a gépipart leszámítva) 598,303 alkalmazott. 6. Fakitermelés és faipar 512,211 alkalmazott. 7. Építőipar 828,772 alkalmazott. 8. Bányászat 806,418 alkalmazott. 9. Élelmiszeri ipar 647,905 alkalmazott. 10. Közlekedési berendezések ipara (légi, vízi és földi) 375,003 alkalmazott.

Nagy változások a francia stratégiában. Temperley, a kiváló történet-tudós és katonai szakértő, cikket írt a „Daily Telegraph”-ba, amelyben azt fejtegeti, hogy tekintettel a németek felfegyverkezésére, a francia stratégiában jelentékeny változások történtek. Amikor a német hadsereg még gyenge volt, Franciaország arra törekedett, hogy egy esetleges új háborút ne francia földön vívjának meg. A Maginot-vonal célja tulajdonképpen az volt, hogy egy meglepésszerű támadással szemben, amelyet motorizált erőkkel hajtanak végre, védelmet nyújtson Franciaországnak. Ez egyszerűen lehetővé teszi azt is, hogy nagy erők felszabaduljanak és más vonalon támadásra felhasználhatók legyenek. Erre a legmegfelelőbb fegyvernek a tank látszott és három ezer közép nagyságú harcikocsiból álló erő megszervezését vették tervbe, amelyet motorizált tüzérség és gyalogság támogatott volna. Azt hitték, hogy ilyen erő képes lesz keresztültörni a német vonalakat és lehetővé válik a védővonalnak oldalról és hátba való támadása. Később, amikor a német fegyverkezés egyre nagyobb arányokban bontakozott ki és a tankelhárító ágyúk megsokszorozódtak, a védelmi elgondolás kezdeit lassan-

Vigasztal, felemel, erőt ad Krisztus véres, de diadalmas keresztjének tanítása. E tan szépségét, mélységét tárja elénk teljes kidolgozott elmélkedésekben

Csávossy Elemér S. J.:

Kereszt és feltámadás

című új művében, mely lelki gyakorlatos munkájának III. kötete, de előző kötetektől (Örök igazságok I., Nagy király nyomdokain II.) függetlenül önálló egészet alkot.

Ára amatorköltségekben 235 lei és portó
Kapható: könyvosztályunknál.

ként visszatérni a régi módszerhez. A francia stratégia ma főleg a védekezésre rendezkedett be és a tank-akció támadását csak akkor alkalmazták, ha hatalmas tüzérség támogatta azt. Daladier francia védelmi miniszter ilyen értelemben nyilatkozott legutóbb francia politikusok előtt. A leglényegesebb az ő felfogásában az, hogy támadás csak mint második fázis jöhet szóba akkor, ha az ellenség első támadását már visszaverték. A franciák megerősített határaiton várják az ellenség támadását és a francia stratégia új taktikai elmélet lemondott arról, hogy gépi erők igénybevételével általános támadást kezdeményezzen.

Litvánia és az orosz hadsereg. A „Daily Telegraph”-ban jelent meg a következő Varsóból keltezett tudósítás: Nagy visszatesztet kellett itt dr. Lozoraitis litván külügyminiszternek a minapi beszéde, amelyben azt állította, hogy Lengyelország új akcióra készül Litvánia ellen. Úgy értesültem, hogy Beck külügyminiszter az elmúlt szeptemberben Genfben dr. Lozoraitisnek ugyanolyan megállapodást javasolt, mint amilyen néhány évvel ezelőtt Szovjet-Oroszország és Románia között jött létre. Ez helyreállította a rendes diplomáciai viszonyt, de nem követelte Oroszország formai lemondását Basarabiáról, amelyet Románia 1918-ban annektált. Itt megerősítik, hogy Litvánia most a szovjet katonai együttműködésről tárgyalt. Azt mondják, hogy Jegoroff marsall, a vörös hadsereg vezérkari főnöke, kidolgozott tervet mutatott be Litvánia katonai megsegítésére, amikor a múlt hónapban látogatást tett Kaunasban. A lengyel sajtó szerint ez a terv megállapítja, hogy Szovjet-Oroszország elő fogja teremteni a litván hadsereg újrászervezéséhez szükséges hitelt és nyersanyagot. Ennek fejében Litvánia megengedi, hogy háború esetén a vörös hadsereg területén átvonuljon és olyan külpolitikát fog folytatni, „ami megfelel a szovjetek életbevágó érdekeinek.”

Még néhány jelentkezőt elfogadunk a „MAGYAR LAPOK” olaszországi társasutazására

Siessen részvételét bejelenteni, mert a jelentkezési határidő rövidesen lejár

Indulás május 4-én, visszaérkezés május 13-án

Részvételi díj: 5200 lei

Róma 4 nap, Firenze 1 nap, Velence 1 nap. — Elszállásolás elsőrendű szállodákban és penziókban. — Rómából külön kirándulás Nápolyba. — Ennek többletköltsége 1100 lei. — Kérjen részletes prospektust.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lea.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelős szerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.
Csak válaszbellyeges magánlevelekre válaszolunk.

A LEGKÖZELEBBI EUCHARISZTIKUS VILAGGYŰLES FÖVEDNÖKE. *Budapestről jelentik:* Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás és Haylen namuri püspök, az eucharisztikus világgörögkongresszus állandó bizottságának elnöke szerdán hivatalosan felkérték Horthy Miklós kormányzó feleségét, hogy vállalja el a Budapesten megtartandó 34-ik eucharisztikus kongresszus fővédnökségét. A kormányzó né a fővédnökséget el is vállalta és kijelentette, hogy mindent el fog követni, hogy a budapesti kongresszus a lelki megújulás előmozdításában Magyarországon és az egész világon menő eredményesebb és áldásosabb legyen. Haylen püspök szerdán visszautazott hazájába.

Százötven millió kölcsönt vesz fel városrendezésre a főváros. *Bucuresti. Saját tud.* A városrendezéssel kapcsolatos költségek fedezése céljából a főváros 150 millió lei kölcsönt vesz fel a postatakarékpénztártól, amit a fővárosi gáz és villanytársaság garantál. A kölcsön feltételei úgyhogy most folynak a tárgyalások.

Angheliescu miniszter körúton volt. *Targu-Mures. Saját tud.* Angheliescu közoktatásügyi miniszter két vezérinspektor kíséretében szerdán reggel Tg.-Muresre érkezett, ahol a megyefőnök és a városi időközi bizottság elnöke fogadták. Ugyancsak a reggeli órákban érkeztek meg autók a treiscaunemegyei, ciuci, valamint az odorheui megyefőnökök is, akik Angheliescu közoktatásügyi miniszter rendeletére érkeztek Tg.-Muresre, hogy itt a muresmegyei prefektussal, valamint a közoktatásügyi miniszterrel közösen tárgyalják meg az elmagyarosított román községek görögkeleti vallásra való áttérítésének kérdését. Muresmegyében már történtek ugyanis próbálkozások ilyen irányban. Troita tulnyomó részben római katolikus székely község lakói közül mintegy 170 római katolikus, 20 unitárius és 17 református át is térítettek a görögkeleti vallásra. Ujabbban Oaia és Roteni községekben igyekeznek egyes székely családok román eredetű kimutatni a közigazgatási hatóságok, ugyanakkor a Troita községben lefolyt térítésekhez hasonló céllal. A közoktatásügyi miniszter az érdekelt négy székely vármegye prefektusainak kíséretében ki is szállt az említett községekbe, ahol újonnan felállítandó állami iskolákról is tárgyalások folytak. Angheliescu miniszter és kísérete délben a Liceul Unirea leánygimnáziumban tett látogatást, ahol ebédelték is, míg délután fogadta a miniszter a tg.-muresi kereskedelmi és iparkamara küldöttségét, melyet Tulea Octáv kamarai elnök, bankigazgató vezetett a miniszter elé, hogy kérjék az iparmuzeum épületének a kamara részére való átengedését, amit a közoktatásügyi miniszter már régebben megígért de amely kérdés még a mai napig sem nyert el intézést. A küldöttségnek újlag kijelentette a közoktatásügyi miniszter, hogy hajlandó egy tíz éves szerződést adni az iparkamarának, az iparmuzeum épületének bérletére vonatkozóan s ha a szerződés valamilyen előre nem látott okból kifolyólag nem nyerne meghosszabbítást, az állam visszatéríti az iparkamara által az iparmuzeum épületének kijavítására és karbantartására fordított összeget. Este a közoktatásügyi miniszter kíséretével visszautazott Bucurestibe, miután a három kulturzónába osztott székely vármegye prefektusait ellátta visszatarománosító tanácsaival, illetve utasításaival.

Hatósági közegek elleni erőszakért elítéltek egy gazdát. *M.-Ciuc. Saját tud.* Köllő István és testvére Köllő Péter gheorgheni legények nem látogatták rendszeren a katonai előképzős gyakorlatokat, amiért hétszáz lejes bírsággal sújtották őket. Az összeg megfizetésére végrehajtást vezettek ellenük. Amikor a végrehajtó és a karhatalmi közegek foglalni akartak, a két testvér szomszédja, Balázs Vencel 28 éves fiatal gazda szembe szállt a végrehajtóval és a rendőrökkel és megakadályozta őket hivatalos teljesítésében. A törvényszék súlyos büntetést szabott ki: egyévi fogságra és kétévi politikai jogvesztésre ítélte.

A magyar honvédelmi miniszter Berlinben. *Berlinből jelentik:* Röder Vilmos magyar honvédelmi miniszter szerdán koszorút helyezett a hősök emlékművére. A koszorú szalagján német nyelven a következő felirat állt. „Hüségese emlékezésül a magyar királyi honvédelmi miniszter.” Röder és kísérete elvonult az első berlini házi ezred kétdíszszázada előtt, ezután elhelyezte a koszorút az emlékművön. A kegyeltes aktus után a katonaság díszmenetben vonult el Röder előtt. A német sajtó szívélyeshangú cikkben üdvözli a magyar honvédelmi minisztert.

Veszélyes zatónyok keletkeztek az Al-Dunán. *Bucuresti. Saját tud.* A brailai hajózási ügynek azt az értesítést kapta, hogy az utóbbi áradások következtében a Dunában számos zatóny keletkezett, mai megnehezíti a hajózást.

Kitört a vesztesség egy satumarei földművesen. *Saját tud.* Nagy Simon Paulina-telepi földművest néhány héttel ezelőtt megmarta egy kóbor kutya. A földműves a harapásnak nem tulajdonított nagyobb fontosságot. A sebet bekötözte s a történet felett napirendre tért. Kedden este lefekvés után Nagy Simon éktelen ordítózásba kezdett, kirohant a szobából, az istállóból az állatokat kiengedte, szája habzott, szeme vérben forgott. A kiáltozására elősiető szomszédok láncokkal összekötözték és szerdán elszállították a cluj Pasteur-intézetbe, ahol minden bizonnyal néhány napon belül meghal.

Nagyfontosságú bírói döntés a satumarei sugárut ügyében. *Saját tud.* A város jelenlegi vezetősége, mint ismeretes, az új megyepalota és a főter összekötésére s az egyre jobban növekvő forgalom egyszerűsítésére is, sugárutat tervezett, amit azonban csak a középén tudtak megvalósítani. A sugárutat a két végén a háztulajdonosokkal ingatlanai feláldozása ügyében folytatott tárgyalások eredménytelensége miatt nem tudta a város megnyitni. Először egyenként tárgyaltak a tulajdonosokkal, de a város nem volt hajlandó megadni a kért összeget és kisajátítási eljárást indított. A törvényszékhez kértést adott be a város, hogy a független bíróság közérdekűnek mondja ki a sugárut megnyitását. A törvényszék Erdőss-Huzum tanácsa csütörtökön kihirdetett ítéletében a sugárutat közérdekűnek nyilvánította, s megengedte, hogy a kisajátítási eljárás érdemben is megindulhasson. A törvényszéki főelőnök elnökletével választott bíróság alakul a sugárutba eső ingatlanok értékének megállapítására.

Háziasszonyok öröme!

Speciális szerkezet, minimális fogyasztás

a masszív **ELITE** tüzhely fehér zománc kivitelben. Tűzálló samott béleléssel.

SZÁNTÓ Oradea
„ZEPHIR” kályhagyára.

Esslingeni faredőnyök. Acéllemez redőnyök.

Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Lapunk legközelebbi száma, Szent György ünnepnap után, szombaton, a rendes időben jelenik meg.

A francia frank gyors értékesülése. *Párizsból jelentik:* A francia frank árfolyama gyorsan közeledik az októberi pénzügyi törvényben megállapított alsó-határ felé. A fontsterlinget szerdán a párizsi tőzsdén 111-el, a dollárt 22.50-el jegyezték. Az Information Financier értesülése szerint maga a francia valuta-szabályozó alap volt az, mely a piacon ilyen árfolyamok mellett lépett közbe. A francia frank értéke eddig még sohasem állott ilyen alacsonyban.

Hitközségi közgyűlés a munkásokszégyben. *Timisoara. Saját tud.* A szomszédos Fratelia munkástelepből alakult község római katolikus hitközségi tanácsa Frigyer Iván plébános, elnök vezetésével most tartotta meg közgyűlését. A megjelentek kegyellett emlékeztek meg P. Bugiel Angelicus szalvatoriánusrendi szerzetesről, aki annakidején lelkes tevékenységet fejtett ki a munkástelepen s aki a mai plébániatemplomot megalapította. P. Angelikus, mint emlékeztetés, hivatása teljesítése közben, a gyóntatószékben halt meg. A közgyűlés elhatározta, hogy ezidén teljesen befejezi a plébániatemplomot. Ugyanis a templom külső munkálatai még nem készültek el. A munkástelepen áldozatos meg éli: a hitközségnek egy Eckl Otília nevű özvegyasszony például egy házat adományozott. Ezt a házat most értékesítik s ami még hiányzik a költségekből, azt gyűjtés útján hozzák össze.

Elsőáldozási emlékképek, két színben, csinos, izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lei.

Két község viszálykodása közös vasuti állomásuk megváltoztatott neve miatt. *(Mercuria-Ciuc. Saját tud.)* Áldatlan viszálykodásra adott alkalmat két község lakosai között közös vasuti állomásuk nevének megváltoztatása. Varviz muresi község nevével röviddel ezelőtt „Subcetatea Muresului”-ra változtatták és az állomás nevéét is ennek megfelelően átfestették. A ciucmegyei Hodoşa község, melynek területén van az állomás épülete, ezt kifogásolta és községi tanácsa határozatban követelte, hogy változtassák meg az állomás nevéét olyan jellegűre, mely a tulajdonjog tekintetében nem hagy kétséget. Ezzel szemben Varviz községi tanácsa szintén ragaszkodik ahhoz, hogy az állomás épülete ugyanazt a nevet viselje, mint a község. A községi hatóságok versengésén kívül gyakoriak az erőszakosságok, sértetések és olyan feszült a helyzet, hogy verekedésre is kerülhet sor. A megyefőnökség is felfigyelt a viszálykodásra és így remélhető, hogy megfelelő megnyugtató elintézésel megnyugszik mindkét község lakossága.

Baiamarei rövid hírek. *Saját tud.* A Magyar Párt baiamarei tagozata vasárnap délelőtt fél 12 órakor a Polgári Olvasókörben tisztújító közgyűlést tart. — A bányaváros új költségvetése 24 és félmillió lei végösszeggel elkészült. A tervek szerint Baia-Mare öt és félmillió adósságának felét ezidén kifizeti, megépítik az új vágóhidat, utakat javítanak és kiaszfaltozzák az irtozatosan elhanyagolt Vasut-utcat. — Bencsik Maria 45 éves magános nő tíz nappal ezelőtt eltűnt hazáról. Szobájában levelet találtak, amelyben kéri, temessék el, ha holttestét megtalálják. — A satul nou de josi csendőrség a Laposerdőben az egyik bokor tövében véres ruhadarabokat talált. A nyomozás megindult. — A vasárnapi Phoenix-Mures mérkőzés után kellemetlen meglepetés érte Gherman Vasile futballbíró. Mérkőzés után öltözködni kezdett s meglepődve észlelte, hogy ruhájából eltűnt 1241 leit tartalmazó pénztárcája. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Kévéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at!

Maniu Gyula Bécsben tölti a húsvétot. București. Saját tud. Maniu Gyula szombaton Bécsbe utazik és ott tölti a húsvéti ünnepeket. Csak május 10. után tér vissza az országba.

Meglopta a szállásadóját — egyévi fogházra ítélték. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Gál János gheorgheni lakos munkát és szállást kért Lajos Ferenc ottani birtokostól. A birtokos foglalkoztatta és szállást és étkezést adott neki. Jóságát azzal hálálta meg Gál, hogy egyik éjjel minden értékesebb holmiját ellopta. A törvényszék egyévi fogházra és ötezer lei mellékbüntetéssel sújtotta.

Ötmillió lei segélyt kapott Maramures. Saját tud. Az ország legszegényebb tartománya Maramures, ahol az állami és megyei tisztviselőket, közjólételem hiányában, csak öt-hat hónapos késéssel fizetik. A kormány, amint azt a legújabb érkező jelentések közlik, ötmillió leit utalt ki a maramuresi utak javítására, míg az elmaradt tisztviselői fizetések részleges kiegyenlítésére kétféle millió leit adott a pénzügyminiszter.

Rudoloff — Kolos O. S. B.

RÖVID DOGMATIKA

231 oldal. Györgyi György ízlésos címlapjával. Füzve ára 95 lei és portó

Régi hiányt pótol ez a pompás kis könyv, mely nem-papok számára egyszerűen, könnyen, érthetően, világosan adja elő a katolikus hitigazságok nagyvezetű rendszerét.

Kapható: könyvosztályunknál.

* Az erős dohányzás sárga, barna vagy fekete lerakódást okoz a fogakon. A dohányzók számára tehát feltétlenül szükséges, hogy rendszeresen, naponként többször ápoljuk fogunkat ODOL fogpéppel, ha meg akarjuk akadályozni a fogak szinesedését. Az ODOL fogpép biztos sikerrel tisztítja a fogakat, anélkül, hogy megátámadná a fog zománcát; az ODOL fogpép nagymértékű kolloid alkatrészeinél fogva a legnagyobb erejű; eltávolít minden tisztatlanságot, kellemetlen szagot és minden festőanyagot, ami dohányzás, étel vagy ital következtében a fogakra tapad és szinesedését okozza. Az ODOL fogpép fehérré teszi a fogakat és tisztává a leheletet.

Leégett a Marotineanu cukorkagyár Craiovában. București. Saját tud. Tegnapra virradó éjjel Craiovában leégett a Marotineanu-féle cukorkagyár. A tűz a raktárakat is elpusztította. A kár harommillió lei.

Rövid hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Okos Dénes casinoul-mare-i lakost gyilkossági kísérlet miatt három és féleves börtönrre ítélték. Okos a törvényszéktől azt kérte, számítsák be héthavi vizsgálati fogságát a büntetésbe. A törvényszék a kérést elutasította. — Márkos Demjenné és Gyenge Gergelyné danesti lakosokat tiltott pálinkafőzésért fejenként öt-ötezer leiel sújtotta a bíróság. — Mezey Lajos ditraui lakos Küsmödy Ferencről háromezeröttszáz lei értékű vasszerszámot lopott el. A törvényszék tizenöt napos jogerős elzárásra ítélte. — Köllő Ignác ciuamani lakos szekéren húst fuvarozott a szomszédos Lazarea községbe. Ötszáz lei pénzbüntetést kapott. — Luca Nicolae tulghesi lakost erdőrontásért a bíróság négyezer leire bírságot. — Ugyancsak erdőrontásért büntette meg a bíróság Ferenc János valea-strambai és Telea Ioan tulghesi lakost. Előbbi ezerháromezszáz, utóbbi kétezerhétszáz lei pénzbüntetést kapott. — Boga Ferenc és Dávid Lajos cozmeni lakosok éjszaka nagy kurjongatások között mentek haza a kocsmából Hodin Constantin csendőr csendre intette őket s mikor ez sem házsnált, az őrsre akarta kísérni őket. Erre husz-husz leiel „megvesztegették” a csendőrt. A törvényszék öt-öt napos elzárással és ötszáz-ötszáz lei mellékbüntetésre ítélte. — A Dal- és Zeneegyesület kitünően sikerült tarka este rendezett. Szerepelt Sarkadi Elek zenetanár vezetése alatt a vegyeskar, Sprencz Gizike, Mayer Erzsike, Moldován Jolánka, Sprencz Ferenc, ifj. Doczy János, Takács Lajos, Rancz Sándor, Mandel Zoltán, Albert Piri, Domokos Kató, Drócsa Emma, Simó Ferenc, Tarsay Ernő. Hellwig Vilmos konferált. Dr. Buzás Márton orvos, elnök és Sarkadi Elek zenetanár sokat fáradoztak az estély összehozásán. — Az E. K. E. ciuci alosztálya közgyűlést tartott Vámszer Géza tanár, elnök és ifj. Kovács Jenő titkár ezámoltak be a tagozat sikeres tevékenységéről. Betöltötték a megüresedett tisztségeket is. Könyvtáros lett Cselényi Béla tanár, Doczy Gábor plébános, György Baba, Lőrincz Ferenc, Szilveszter Sándor tanár és Vécsey Gyula rádiómérnök választmányi tagok lettek.

Uj átkeelési pontot nyitnak meg Románia és Csehszlovákia között. Satumare. Saját tud. Satumare megye egyik részét: az Avast, szegény nép lakja, mely a természet mostohaságai mellett egyéb nélkülözéseket is kénytelen elszenvedni. Amikor az Avast még nem szelte át az országhatárt, a hegyek közé ékelt falvak népe a jelenleg Csehszlovákiához tartozó városokat látta el tejtermékkel. Ezt a piacot a községek elvesztették. A hatóságok helyzetükön különféle módon próbáltak segíteni, így inségkukoricát, adócsökkentést adtak az avasi népnek. Most a román és cseh hatóságok között tárgyalások indultak, hogy a comorzáni-viski országot, amelyet a békekötés után forgalmon kívül helyeztek, ismét nyissák meg s a két ország között új átkeelési pontot létesítsenek.

A kis árvalányka ügyes tolvajfogása. Targu-Mures. Saját tud. — Kósa Mózes mercurea-niraji jómódu gazdálkodó feleségével együtt rokonlátogatás céljából Maia községben tartózkodott. Lakóházát ezalatt a cseléd őrizetére bízta, aki felhasználva a gazda távollétét, alvással töltötte az időt. Magyarai Sándor St.-Andrei de Niraji egyén kileste a kedvező alkalmat és belopózott a házba, ahol az egyik szekrény fiókjából magához vett százhat darab ezer leies papírpénzt és mintegy kétkiló ezüst- és aranypenzt. Magyarai Sándor dus szákmányával az ablakon át távozott a lakásból és a réteken át vette menekülése útját. A szomszéd udvarból egy gyermekmenhelyről tartásra kiadott 7 éves leányka azonban észre vette az ablakon át távozó tolvajt és lármát csapott. A csendőrség nyomban üldözöbe vette a menekülő tolvajt, aki a két kilónyi ezüst és aranypenz miatt nem tudott gyorsan menekülni s még a község határában elfogták. Így megkerült a százhat ezer lei is hiánytalanul. A közben hazaérkezett Kósa Mózes a kis menhelyi leánykát, hálából, hogy vagyona tekintélyes részét éberségével megmentette, örökre fogadta.

Munkába álltak a jibói bányászok. Oradea. Saját tud. Ismeretes, hogy a jibói bányamunkások egy része már hosszabb ideje esztrájkol, mivel az igazgatóság nem volt hajlandó teljesíteni külön követeléseiket. Hosszas tárgyalások után végre Mudura munkáügyi inspektor közvetítése sikerrel járt, a szembenálló felek kiegyeztek és a munkások visszatértek munkahelyeikre.

Satumarei híradó. Saját tud. A jibói szénbánya munkásai és az igazgatóság között bérvisszály tört ki, amelynek elsimítására Mudura Ioan munkáügyi felügyelő a helyszínere utazott. — Tódor Mihály 34 éves téglagyári munkás a lejts pályán két megterhelt sinkocsi közé szorult. Az ütés következtében a munkás súlyos külső és belső sérüléseket szenvedett. Kórházba szállították. — Négy héttel ezelőtt Kiss Mihály Unió gyári munkás hazuiról. A rendőrség erélyes nyomozást indított felkutatására, azonban eredmény nélkül. A munkást Nové Béla gyári alkalmazott társaságában a Somes partján látták utoljára, Nové azonban nem tudott, vagy nem akart Kiss Mihályra vonatkozólag bővebb felvilágosítást adni. Szerlén a darai csendőrség jelentette, hogy a Somes egy férfiholttestet vetett partra a község határában. Kiss Mihály felesége Darára ment és a hullámokban eltűnt férjére ismert. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogyan került Kiss a Somes vízébe s mi okozta halálát. — Az új büntető törvénykönyv rendelkezése értelmében Satu-Maren is megalakult a fogházból kiszabadult rabok elhelyezésére célzó patronázs egyesület. — A város fiatal erdejében, ahol csak növekedő csemefák vannak, hatalmas őzcsordák pusztítják a növényekfákat. Az erdészek jelentése szerint mintegy ötszáz őz gyűlt össze a város erdejében. A tanács felkérésére a Hubertusz vadásztársaság az őzek lövését megkezdte.

* A szívburok, a szívbillentyűk és a szívmok megbetegedéseinek kezelésénél a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz fontos segédeszköz, mely reggel felkeléskor egy kis pohárral bevéve a tápcsatorna tartalmát biztoan felhigítja és azt igen könnyen levezeti. Az orvosok ajánlják.

Kötéláltali halálra ítétek egy osztrák csendőrt. Bécsből jelentik: A kremsi esküdthíróság kötéláltali halálra ítélte Eder Alajos próbacsendőrt, aki meggyilkolta Freitag Anna postamesternőt, hogy kirabolja.

SPORTHIREK

TANCZOS JÁTSZHATIK A ROMÁN VALOGATOTTBAN. Bucurestiből jelentik: A román labdarugószövetség kérésére a Ferencváros és az MLSz hozzájárultak ahhoz, hogy Tanco, a Ferencváros kiváló jobbszélsője — szükség esetén — játszhassek a román válogatottban. Tanco ugyanis ma is román állampolgár és így joga van Románia csapatában való szereplésre. A FIFA legújabb rendelkezése értelmében Avar és a görög származású Hunus is játszhatnak a román válogatottban. Az eddigi „várakozási idő” nem létezik többé — mindenki állampolgársága szerint játszhatik a megfelelő válogatott csapatban.

Humist kölcsönkéri a görög válogatott? Az athéni lapok arról írnak, hogy Görögország szövetsége az Egyiptom elleni mérkőzésre kölcsönkéri Humist, a Venus középcsatárát, mert jelenleg nincs helyette más, formában levő játékos.

A Budai „11” legyőzte a jugoszláv válogatottat. Belgrádból jelentik: A május 9-iki magyar-jugoszláv mérkőzésre készülő válogatottat nagy meglepetésre 5:3 (1:1) arányban legyőzte a lendületes futballt játszó Budai „11”. Pedig a jugoszláv válogatott már 3:1-re vezetett.

Az osztrákok elleni csapat áll ki a magyarok ellen is. Torinóból jelentik: Pozzo szövetségi kapitány ma délutánra a következő tizenöt játékost rendelte Torinóba az ott megtartandó válogatott tréningre: Olivieri és Amoretti kapusok, Monzeglio, Rava, Foni hátvédek, Serantoni, Corsi és Faccio fedezetek, Pasinati, Meazza, Piola, Ferrari, Colausti, Martini csatárok. A tréninget a Mussolini-stadionban a mérkőzés színhelyén tartják meg. A mai seregszemléből megállapítható, hogy Pozzo nem változtat eredeti elgondolásán. Nem zavarja az a tény, hogy Bécsben a botrányos mérkőzésen vereséget szenvedett csapata. Látta a Svájc ellen játszó magyar 11-et, játéka nem tetszett Pozzonak s így nem félti csapatát.

Kertrendezést, alakítást vállal, terveket készít **Székely Lajos** műkertész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 26. (Pénzügyigazgatósággal szemben.)

Az utazási osztály üzenetei:

Olaszországi utunkkal kapcsolatban alábbiakat üzenjük:

Akik még hátralékban vannak a részvételi díjjal vagy annak egy részével, azonnal intézkedjenek a teljes részvételi díj átutalása iránt, hogy legkésőbb április 25-ig az birtokunkba jusson, mert csakis ez esetben tudjuk a részvételt garantálni. Ugyancsak már most átutalandó a külőnapolyi kirándulás költsége is.

Sváb Ernő, Zalau. Igazoljuk a beküldött utlevél vételét. Az átutaltnak jelzett összeget — annak beérkezése után — ezuton fogjuk leigazolni. A nápolyi kirándulást okvetlenül ajánljuk. — **F. Béni.** A végleges csatlakozást tudomásul vettük és a nápolyi utra is előjegyeztük. Ha bármilyen érdekelné még utunkkal kapcsolatban, szivesen állunk rendelkezésére. — **S. Gy. né.** Jelentkezését pár napig még elfogadjuk, ezért sürgős intézkedést kérünk utlevele beszerzését illetőleg. Most már a teljes részvételi díj beküldését kérjük. — **T. Z., Timișoara.** A további jelentkezők névsorát és utlevelét várjuk. — **H. E.** Föltétlenül ajánljuk, hogy a nápolyi kiránduláson részt vegyen, annál is inkább, mert a római tartózkodási idő 4 nap lesz, tehát egy napot Nápolyra is áldozhat. — E kirándulásra mindig kellemesen fog visszaemlékezni, mert a szép nápolyi öböl, a Vezuv, Pompei romjai, a világhírű aquarium felejthetetlenek lesznek. **Többeknek.** A firenzei és római elszállásolás a legjobb szállókban és pensiókban lesz. Firenzében az Arno-partján, Rómában a Terminiállomás mellett, a Piazza Esedrán.

Hitoktatók figyelmébe!

Előkészítés az első szentáldozásra.

Harminckétoldalas füzet, kitünő segítőeszköz a gyermekek előkészítésére. Ara 4 L.

Ájtatosság a gyermekek első szentáldozása alkalmával

A gyermekek részére írott füzet. Ara 2.50 L. Kapható és megrendelhető mindkettő az **Magyar Lapok** könyvosztályában.

Ellopták a szobrász műszereit a betörők

Timisoara. Saját tud. Szánthó Ferenc ismert faszobrász műtermében betörők jártak. Elvitték százhusz különböző nagyságu és finomságu vésőjét és más szerszámait, ellopták egy mintamappáját s végül néhány kész munkáját összerombolták. Szánthó, aki különösen templomi munkáiról ismert — a legutóbb is gyönyörű oltárt faragott a második kerületi, úgynevezett „Milléniumi-templom” részére, egyelőre jóformán hivatását sem tudja teljesíteni, mert műszereinek egyrészt, különösen az elloptott vésőket csak külföldről tudja pótolni.

Terjed az angol bányászsztrájk

Londonból jelentik: A sztrájkmozgalom egyre jobban terjed. A bányászok kedden túlnyomó többséggel a sztrájk mellett döntöttek. A Glasgow melletti Heartmore-fegyvergyár több hét óta sztrájkoló munkásai egyhangulag elhatározták a sztrájk folytatását.

A londoni cukorértekezlet

Londonból jelentik: A cukorértekezlet bizottsági ülésén a hajnali órákban kiadott közlemény szerint Ramsay MacDonald elnök bejelentette, hogy a legtöbb kiküldött módosítás nélkül fogadta el azokat a javaslatokat, amelyeknek célja a kivitelek összhangbahozaása a szabadpiac tényleges szükségleteivel. A kiküldött nyilatkozatai egészbenve arra mutatnak, hogy egyértelműleg kívánják a közös érdekeknek megfelelő méltányos egyezmény létrejöttét, azonban egyes kiküldöttek fenntartással éltek, amelyről tárgyalásokat kell indítani. Ezenkívül egyes kiküldöttek különleges egyezményeket ajánlottak, amelyeknek célja a cukor egyezmény végrehajtásának megkönnyítése 1937—38-ban.

Felhívás a kiskorúak szüleikhez és gyámjaihoz

Az oradeai rendőrfőnökség az új büntető törvénykönyv rendelkezéseire hivatkozva, felhívja a szülők figyelmét a következőkre:

A kiskorúak szülői kötelesek kellő erkölcsi nevelésben részesíteni gyermekeiket és a gondjaira bízottakat, kötelesek őket tisztességes munkára, tisztességes mesterségre nevelni; ügyeljenek arra, hogy a kiskorú ne csavarogjon a kocsmaokban és általában olyan helyeken, ahol csak rosszat tanulhat. Ne kolduljanak és este 10 óra után ne csavarogjanak az utcákon.

A középiskolai tanulók csak azokon a látványosságai előadásokon vehetnek részt, amelyet az iskola igazgatósága ajánl és engedélyez és a mozi tulajdonosoknak kell megakadályozni azt, hogy 16 éven aluliak a számukra tiltott filmeket megtekintsék. Ennek a rendelkezésnek a megszegése bírói eljárást von maga után.

A szülői lakhelyről, munkahelyéről igazolvány és engedély nélkül csavargó kiskorúakat csavargásért 1-től 6 hónapig terjedő börtönbüntetéssel, a koldulásra tettenérteket 3-tól 6 hónapig terjedő börtönbüntetéssel sújtják.

A törvény kiskorúaknak nyilvánítja azokat, akik nem töltötték be 19-ik életévüket. A törvényt azonban szükség esetén alkalmazni lehet 21 éves életkorig.

A bíróságok a csavargáson, koldulásra ért kiskorúak ellen a következő rendszabályokat léptetik életbe: 1. felügyelet alá helyezés, 2. javítóintézetbe való utalás.

Mindazoknak, akiknek tudomásuk van arról, hogy valamelyik kiskorú erkölctelen életet él, vagy valamelyik rendelkezést áthágja, köteles feljelenteni. Ellenkező esetben a törvény az illetőt bünteti.

Ha a csavargásra, koldulásra a szülő vagy gyám bűntudta a gyermeket, úgy a szülőket hat hónaptól egy évig terjedő börtönbüntetéssel sújtják.

A vendéglő, kocsmá, kávéház tulajdonosokat, ha nem tartják tiszteletben a rendelkezéseket, 2000-től 10.000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

A rendelkezés végrehajtásával és ellenőrzésével a rendőrség tisztjei és emberei vannak megbízva.

Popoviciu, rendőrfőnök.

A kereskedelemben, mint minden egyéb foglalkozási ágban, a gyorsaság igen nagy szerepet játszik. Éppen ezért a régi módi primitív eszközöket el kell hagyni.

A szállítás taggával lejutó hatást vált ki. De az üzletek és vállalatok telefon nélkül? Azt hiszi, hogy azok jobb benyomást keltenek? Telefon nélkül nem lehet vállalatának tekintélye, nem fejlődhetik, nem létezhetik. Ha tudná, hogy ez a kis készülék mennyi előnyt rejt magában, bizonyosan nem habozna egyetlen pillanatig sem, hanem azonnal bevezetné.

A telefon a mágikus eszköz, amelyetől vállalatok fejlődése függ. Csodás szál, amelynek révén néhány perc alatt beszélhet fővárosi, vidéki, sőt tengeren és határokon túl vevőivel és szállítóival.

Minden eddiginél nagyobb és különb lesz az idei Budapesti Nemzetközi Vásár

Bucuresti tudósítónk jelenti: A budapesti Városligetben épül már a nemzetközi vásár. Lázias ütemben, mert — bár csak április 30-án kezdődik — annyi házat, pavillont, csarnokot kell az idén felépíteni, mint eddig még sohasem. És minden egyes épület is jóval nagyobb lesz, mint az előző években, mert jóval több a kiállítani való anyag is. Kis-, nagy-, népi- és háziipar a létért való gigászi harcában már mind ott tart, hogy szédületes csúcsteljesítmények káprázatos produktumait tudja ország-világ szemé elé állítani.

Elbűvölően tökéletesek ezek a gyártmányok és hogy a kiválóágukat megillető csodakeretben kerülhessenek kiállításra azon a tervező és építőművészek serege dolgozik, összefogva a díszítő és világítási technika legkiválóbb szakértőivel. A vas- és gépipar újdonságai új világhírnevet fognak szerezni, a textilipar káprázatos kreációi soha nem látott nagyszabású divatrevükön csodálhatók meg, az élelmiszeripar új gyártmányokkal, új ízekkel és persze olcsó kóstolókkal is ámulatba fog ejteni mindenkit. az építőipar új anyagokkal és híres árutözsdejével vonzza majd a szakembereket.

Itt oktatják majd ki először a nyközőnséget a legmodernebb légvédelemre, itt kerülnek a közönség szemé elé az új találmányok, lesz nagyarányú repülőgép-kiállítás és még 50—60 csoportban sorakozik majd fel ipar-, tudomány-

és művészet minden szenzációja. Itt lesz a külföld is: Olaszország, Ausztria, Svájc — és ide először — még távol kincses India is, hogy maguk különlegességeiket teregessék ki a néző sereg ámuló szeméi elé.

A kiállításra való utazást szerfelett megkönnyíti az a körülmény, hogy a C. F. R. a vízszautazásra is 50—60 százalékos utazási kedvezményt ad a látogatóknak. Az utazási és egyéb kedvezmények igénybevételéhez szükséges vásárigazolványok az Európa utazási iroda és Wagons-Lits-Cook iroda összes fiókjainál szemé lyenként 120 leiert máris beszerezhetők.

A terméketlen szovjetköltők

Moszkvából jelentik: Az orosz kommunista-párt központi lapja, a „Pravda” heves kirohadást intéz a szovjetírók, költők és újságírók ellen, akiket azzal vádol meg, hogy nem írnak eleget. Hihetetlenül ellustultak a szovjetirodalom művelői; báráikon nyugszanak, amit annál is inkább megtehetnek, mert ők élvezik a legnagyobb jövedelmeket és akkor is jól megélnék, ha keveset dolgoznak. Semmiértük azonban végzetes veszedelmébe lehet az egész orosz irodalomnak s ezért itt a legfőbb ideje, hogy kiváltságait kissé lefaragják.

